

Víst er Fiskimanna- felagið sterkt!

Dánjal J. Jørgensen hevur eina grein í bløðunum við yvirskriftini »Sterkt fiskimannafelag er treyt fyri bata«.

Greinskrivarin heldur eisini, at stjórnin má hava gott samband við limirnar og at felagið má hava ein greiðan fiskivinnupolitikk.

Stórt sæð eru vit samdir í øllum hesum, men um onkur skuldi fingið ta fatan, at FF ikki longu lýkur hesar setningar, kann eg upplýsa fylgjandi:

1. FF hevur rættliga gott samband við limirnar. Sjálvur havi eg fleiri ferðir verið runt landið og havt fundið við

fiskimenn. Og hevði áhug-in fyri hesum verið størri hevði eisini verið farið oftari. Vit lata eisini frætta frá okkum viðhvert, hóast hetta kundi verið oftari, og vit munnu vera einasta stóra felag, sum sendir ársfrágreiðingina út á arbeidsplassini. Men sjálvsagt kann betast um hetta.

2. Tað kunnu vera ymiskar hugsanir um, hvat ið er eitt sterkt felag. Tað sum telur hjá okkum er, at fiskimenn eru 100% organiseraðir, og at teir allir bakka felagið upp.

Eg vil eisini siga, at tað verður lurtað eftir felagnum, og felagið hevur

eina ávirkan, sum kanska ikki so nógv hoyrist um. Eg skal nevna tvey dømi, sum eisini vísa, at vist hevur Føroya Fiskimannafelag ein fiskivinnupolitikk.

Studningsnevndin. Í mong ár var studnings-skipanin ein frumskógur, har lógtingið saman við mongum øðrum málum avgreiddi teir ymsu studningarnar.

Vit mæltu til studnings-nevndina, og varð hon lógfest sama vár, sum uppskotið kom fram. Eingin ivi er um, at hetta hevur verið til bata fyri fiskimenn, men greitt er frá hesum í øðrum sambandi.

Prisásetingin. Tað er eingin loyna, at vit leingi hava havt eina prisáseting, sum ikki gav mest møgulegt. Eftir beinleiðis uppskoti frá okkum hevur lógtingið samtykt eina nýggja prisásetingarskipan, sum gevur virkjunum og fiskasøluni ein part av framleiðsluvirðinum. Ein slík skipan skuldi lagt eitt heilt annað pris á hesi bæði liðini fyrri at fáa meira burtur úr.

Ráfiskanevndin arbeiðir við at seta hesa skipan í verk, og samb. tí sum formaðurin segði í útvarpinum skuldi hon koma í gildi fyrst í komandi ári.

Tá vit hava kunnað

ávirka lóggávuvaldið í ein slíkan mun er tað tí okkara tilmæli eru so væl undirbygd. Og í tí líggur ein ikki heilt litil styrki.

Men sjálvsagt er einki so gott, at tað ikki kann

gerast betri, og eru tilmælini hjá Dánjal J. tí eisini vælkomn.

Óli Jacobsen

»Árið hjá fiskimonnum«

Tann 29. og 30. desember hevur Føroya Fiskimannafelag landsfund í Norðurlanda húsinum. Byrjað verður fyrra dagin kl. 14 og hildið verður á seinna dagin kl. 9.30. Sóknarformennir umboða sóknirnar, men allir limir felagsins eru vælkomnir á landsfund. Í samband við landsfundin er sum vanligt gjørt ein drúgv ársfrágreiðing »Árið hjá fiskimonnum«. Til kunningar verður her endurprentað niðurstøðan í ársfrágreiðingini fyri 1988:

Niðurstøða og persónligar viðmerkingar

Hetta er min 18. ársfrágreiðing, sum hervið verður lögð fram. Eg skal siga, at eg meti tað at vera ein forrætt at hava fingið loyvi til at vera formaður í Føroya Fiskimannafelag eitt so langt tíðarskeið. Hetta tíðarskeiðið er so langt, at fleiri av teimum sum fara til skips nú ikki vóru foddir, tá eg á fyrsta sinni varð valdur til formann í 1971.

Nú er tað soleiðis, at tað er sjáldan at okkara virksemi gevur sær stóru yvirskriftir í bløðunum. Men tú kunnu vit ásanna at fyrri tað kemur ikki minni burturúr.

Vit gera nevniliga heilt nógv burturúr at undirbyggja okkara sjónarmið. Tískil hava vit uppbyggt eitt hagtalsvirksemi, sum

er rættuliga einastandandi. Í lóguni hava vit bestu hagtöl í landinum viðvíkjandi tí parti av flotanum, sum viðvíkir okkum. Okkara tøl verða eisini umbiðin av almennum stovnum, sum ikki hava aðrar møguleikar at fáa nógv góð hagtöl.

Afturat hesum kann sigast, at vit vist hava bestu tøl sum finnst viðvíkjandi fiskimannaintøkum bæði innan- og uttanlands.

Okkara hagtöl eru okkara fremsta »vápni« í samráðingum og í okkara virksemi í prisásetingar- og studningsnevndunum. Og skal stutt takast saman um hvat ið er komið burtur úr:

Viðv. sáttmálanum. Tað hevur verið trupult at hækka prosentini í sáttmálanum, sum tíðirnar hava verið. Men vit vóru so við í teirri nevnd, sum komu við uppskoti um hækking av fritíðarlønini. Og merkti hetta, at fiskimenn komu undir fritíðarløguna, soleiðis at fritíðarlønin hækkaði úr 9,5 í 12%.

Viðv. ráfiskaprisum. Her hava vit lagt dent á, at stuðulin úr ráfiskagrúnninum fyrst og fremst skal koma teimum lágu prisunum og teimum fiskimonnum við lægstu inntøkunum til góðar.

Hetta hevur eisini eydnast soleiðis at fiskaslog sum brosmo, longa, uppsi, kongafiskur og blálonga - hava fingið ta

størstu hækkingar, síðan ráfiskagrúnnurin varð settur á stovn.

Uppá seg hægri miðalprisur til linuskip saman við hækking av studningi hevur fingið inntøkurar við ísfiskalinuskipum nærur á hædd við flestu aðrar veiðihættir. Hóast ein kann siga, at hesar eru ov lágar, so er uppá seg ein beinleiðis bati hjá ísfiskalinuskipum.

Øll eru samd um, at prisirnir eru ov lágir og at prisásetingin riggar ov illa. Men í summar samtykti lógtingið uppskot frá okkum um nýggja prisáseting, og kemur hon væntandi í gildi fyrst í 1989. Vit vóna og vænta, at tá hon er komin at virka rættuliga, fara prisirnir eisini at fara upp.

Viðv. studningi og minstuløn. Studningsnevndin varð sett eftir uppskoti, sum upprunnliga koma frá okkum. Og sigast kann, at fyrri fiskimenn hevur hetta verið eitt hent tiltak.

Meginúrslit okkara her er dagstudningurin. Tað er nevnan ivi um, at hetta er eitt tað størsta framstíg hjá fiskimonnum fyrri at tryggja teirra inntøkur.

Eitt úrslit av hesum er at minstulønin í dag er kr. 16.646 + fritíðarløn. Fyri 3 árum síðan var minstuløn kr. 10.000 og er hon tískil hækkað við tveimum triðingum, og er hetta størsta hækking nakrantíð eftir einum slíkum tíðarskeiði.

Henda umvegis hækking av minstulønini hevur eisini gjørt tað møgulegt at hækkað forskotið til menn á langfaraveiðu frá teimum kr. 10.000, sum vóru galdandi fyrst í 1988 til kr. 14.000 um mánaðin.

Men samstundis merkir henda skipan, at studningur verður latin eftir inntøku, soleiðis at tær lægstu inntøkurar fáa mest, meðan tær hægstu fáa minst. Fyrr var tað soleiðis, at summar veiður fingið kg. studning, meðan aðrar einki fingi, soleiðis at beinleiðis mannarnir varð gjørdur á monnum á ymsum veiðum. Nú er tað soleiðis, at ein túrur sum gevur t.d. kr. 800 pr. dag fær sama studning, um tað er talan um ein ísfiskatrolara ella ein rækju- ella skeljatrolara. Sjálvst um einstakir kg. studningar eru burturdøtnir, vilja vit siga, at við hesi skipan eru allar veiður betri fyrri enn um hildið varð fram við gomlu skipanini. Ísfiskalinuskip hava eina serliga skipan við kg. studningi og somu minstulønartrygd sum umtalað frammanfyri.

Sigast kann eisini, at júst henda skipan gevur møguleika fyrri at tryggja fiskimonnum enn betri. Og eigur at verða hildið áfram at virka á hesi leið.

Viðv. altjóða samstarvi. Sum kunnugt eru vit limir í ITF, altjóða flutnings-arbeidarafelagsskapinum, har eg eri formaður í fiskimannadeildini. Eg hava

tískil havt ta gleði at kunna umboða Føroyar á fleiri altjóða fundum. Sum t.d. í vár á ILO-fundi í Geneve um fiskimannaviðurskipti. ILO er sum aður greitt frá ein ST felagsskapur, sum tekur sær av viðurskiptum hjá verkafólki. Arbeiðsgevarar, løntakarar og stjórnir eru javnbjóðis umboðað, men hvor av hesum bólkum velja sær formann og talsmann á teimum avgerandi fundunum, har allir partar luttaka. Í hesum forinum varð eg valdur til formann og talsmann fyrri fiskimannabólkin. Hetta má vera fyrstu ferð, at ein føroyingur hevur havt slíkt starv í samband við ILO.

Onnur mál. Tað kundi verið trivið í fleiri onnur mál. Sum t.d. Trygdargrunnur felagsins, sum hevur verið mongum manni hentur, tá vanliga sjúkratrygðin ikki hevur rokkið til. Ella Hýrtrygdargrunnurin, sum hevur lagt stórar upphæddir út, so fiskimenn hava fingið stýtt munandi um teirra biðitíð eftir hyruagóða, tá skip eru komin í fíggarliga trongstöðu.

Uppgávur framyvir. Tað er einki at ivast í, at nógvar avbjóðingar standa fyrri framman. Bert tað at skula »halda tær« kann krevja nógv. T.v.s. at tryggja fiskimonnum eina lønargongd sum hjá restina av samfelagnum. Orka eigur at verða lögð í

at tryggja fiskimonnum skattafrádrátt eins og virkað eigur at verða fyrri at fiskimenn fáa allan sin ágóða saman við avrokningini.

Vit eiga eisini at virka fyrri at bota um dagstudningsskipanina, so hon kann veita fiskimonnum enn størri trygd framyvir.

At enda skal eg takka øllum, sum vit hava havt samskipti við í farna ári og farna árum. Asannast má, at okkurt kundi verið gjørt betri og óðrvisi. Men vonandi fer tað at eydnast okkum øllum í felag at gera Føroya Fiskimannafelag til eitt enn betri felag.

Óli Jacobsen

**Flestar
kilometrar
uppá liturin**

Uno

Bilfríðkan 17300